

Annáll efnahags- og peningamála

Apríl 2011

Hinn 8. apríl afturkallaði Fjármálaeftirlitið starfsleyfi Askar Capital hf., Sparisjóðabanka Íslands hf. og VBS fjárfestingarbanka hf.

Hinn 9. apríl var haldin þjóðaratkvæðagreiðsla um lög nr. 13/2011 sem heimiluðu fjármálaráðherra að ábyrgjast endurgreiðslu Tryggingarsjóðs innstæðueigenda og fjárfesta á kostnaði Breta og Hollendinga á lágmarkstryggingu innstæðna í útibúum Landsbankans í Bretlandi og Hollandi og greiða eftirstöðvar og vexti af þeim skuldbindingum. Forseti Íslands hafði vísað málinu í þjóðaratkvæðagreiðslu hinn 20. febrúar. Kjörsókn var 75%. Heimildin var felld með 59,77% gildra atkvæða gegn 40,23% og féllu heimildarlögin því úr gildi.

Hinn 11. apríl samþykkti Fjármálaeftirlitið yfirfærslu á tilgreindum rekstrarhluta EA fjárfestingarfélags hf. (áður MP banka hf.) til MP banka hf. (áður nb.is-sparisjóður hf.) og veitti hinum nýja banka starfsleyfi sem viðskiptabanki. Á sama tíma féll niður starfsleyfi félagsins sem sparisjóður. Þá komst Fjármálaeftirlitið að þeirri niðurstöðu að Titan fjárfestingarfélag ehf. væri hæft til að fara með virkan eignarhlut, allt að 20%, í hinum nýja MP banka hf.

Hinn 15. apríl bauðst Seðlabankinn, fyrir hönd ríkissjóðs, til að kaupa á nafnverði erlend skuldabréf ríkissjóðs sem falla eiga í gjalddaga árin 2011 og 2012. Um var að ræða tvo skuldabréfaflokka sem upphaflega voru að upphæð 1.250 milljónir evra. Aðgerðin var þáttur í lausafjár- og skuldastýringu ríkissjóðs en einnig í gjaldeyrisforðastýringu Seðlabanka Íslands. Tilboðið stóð til 5. maí 2011.

Hinn 20. apríl lagði Samkeppniseftirlitið dagsektir á Seðlabanka Íslands til að knýja fram afhendingu á upplýsingum um útlán einstakra banka og sparisjóða sem Seðlabankinn taldi sig hafa tekið við í trúnaði. Skyldu sektirnar nema 1,5 m.kr. á dag uns gögnin yrðu reidd af hendi. Sektirnar voru látnar falla niður eftir að viðkomandi lánastofnanir heimiluðu Seðlabankanum að afhenda umbeðin gögn.

Hinn 20. apríl staðfesti matsfyrirtækið Moody's Baa3 lánshæfiseinkunn Ríkissjóðs Íslands með neikvæðum horfum fyrir innlendar og erlendar langtímaskuldbindingar í framhaldi af því að Icesave-samkomulaginu var hafnað í þjóðaratkvæðagreiðslu hinn 9. apríl. Fyrirtækið hafði áður gefið til kynna að höfnun samkomulagsins myndi að líkindum leiða til lækkunar lánshæfismats. Í tilkynningu Moody's 21. apríl sagði að góðar horfur um greiðslur úr þrotabúi gamla Landsbankans, frammi- staða Íslands í samstarfinu við AGS og stuðningur Norðurlandanna í kjölfar atkvæðagreiðslunnar hafi gert það að verkum að lánshæfismatið stóð óbreytt.

Hinn 20. apríl ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að halda vöxtum bankans óbreyttum. Vextir á viðskiptareikningum fjármála-

fyrirtækja voru því áfram 3,25%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum 4,0%, vextir á lánum gegn veði til sjö daga 4,25% og daglánavextir 5,25%.

Maí 2011

Hinn 2. maí afhentu íslensk stjórnvöld Eftirlitsstofnun EFTA bréf efnahags- og viðskiptaráðherra þar sem því var hafnað að Íslendingar hefðu brotið innstæðutryggingartilskipun Evrópusambandsins og þess krafist að málið yrði látið niður falla. Bent var á að þrotabú Landsbankans myndi standa undir þorra innstæðukrafna, útgreiðslur hæfust brátt og aðgerðir Breta og Hollendinga hefðu tafið fyrir uppgjöri.

Hinn 5. maí var skrifað undir kjarasamninga landssambanda og stærstu félaga Alþýðusambands Íslands við Samtök atvinnulífsins. Meginatriði samninganna eru: Almenn prósentuhækkun launa yfir ákveðnum mánaðarlaunum, krónutöluhækkun kauptaxta sem eru undir þeim mörkum, hækkun lágmarkstekna og uppbætur vegna tafa á samningsgerð. Svipaðir samningar voru síðan gerðir bæði á almennum og opinberum vinnumarkaði. Samningarnir gilda til 31. janúar 2014 ef forsendur ganga eftir. Samningar hefðu losnað 1. febrúar 2012 ef ýmis samningstengd loforð hefðu ekki verið lögfest fyrir 22. júní sl. Forsendur sem þurfa að vera uppfylltar við endurskoðun samningsins árið 2012 eru þær að kaupmáttur launa hafi aukist á tímabilinu desember 2010 til desember 2011, verðlag hafi verið stöðugt og gengi krónunnar hafi styrkst marktækt frá gildistöku samningsins til ársloka 2011. Við seinni endurskoðun á árinu 2013 þarf kaupmáttur að hafa aukist á tímabilinu desember 2011 til desember 2012, tólf mánaða verðbólga að verða undir 2,5% í desember 2012 og þá þarf gengisvísitala krónunnar að vera innan við gildið 190. Samkvæmt samningunum skulu laun yfir 282.353 kr. á mánuði hækka um 4,25% 1. júní 2011, laun yfir 314.286 kr. hækka um 3,5% 1. febrúar 2012 og laun yfir 338.462 kr. hækka um 3,25% 1. febrúar 2013. Kaupmáttur undir þessum mörkum hækka um 12 þ.kr. 1. júní 2011 og 11 þ.kr. 1. febrúar, bæði árin 2012 og 2013. Lágmarkstekjur fyrir fullt starf skulu nema a.m.k. 204 þ.kr. á mánuði í lok samningstímans, sem er 23,6% hækkun. Kostnaður atvinnurekenda eykst lítið vegna hækkunar lágmarkstekna enda fáir með þau kjör. Eingreiðslur vegna samningstafa nema 75 þ.kr., 50 þ.kr. greiddar út við samþykkt samningsins og 25 þ.kr. í tengslum við orlofs- og desemberuppbætur 2011. Áætlað er að brúttókostnaður þeirra launagreiðenda sem kjarasamningurinn tekur beint til verði um 13% á samningstímanum eða um 4,3% að meðaltali á ári. Nettókostnaður atvinnurekenda verður þó minni þar sem tryggingargjald mun lækka með lækkandi atvinnuleysi samkvæmt yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar.

Við undirritun kjarasamninga lýsti ríkisstjórnin yfir að persónuafsláttur yrði verðtryggður, bætur almanna- og atvinnuleysistrygginga hækkaðar í takt við laun, tekjutenging barna- og vaxtabóta endurskoðuð og tryggingagjald lækkað í takt við lækkun útgjalda vegna atvinnuleysis. Heitið var rýmkun á skattaumhverfi fyrirtækja, umbótum í viðskiptaháttum og bættri stöðu starfsmanna við gjaldþrot. Stjórnvöld lýstu yfir að það væri markmið þeirra og aðila vinnumarkaðarins að fjárfestingarhlutfall fari

stighækkandi og verði ekki lægra en 20% í lok samningstímans en það jafngildir því að fjárfesting verði ekki lægri en 350 ma.kr. á ári. Lofað var átaki til að koma atvinnulausum í nám með veitingu 2 ma.kr. úr atvinnuleysisbótum yfir í námsúrræði. Ríkisstjórnin hét því að vinna að samræmingu lífeyrisréttinda án þess að skerða áunninn rétt opinberra starfsmanna og skyldi stefnt að því að málið kæmi til kasta Alþingis fyrir þinglok. Loks var lofað að sýna hagsmunaaðilum tillögur um breytingar á lögum um stjórn fiskveiða áður en þær yrðu lagðar fram.

Hinn 6. maí tilkynnti Seðlabankinn að samþykkt hefði verið að kaupa á nafnverði erlend skuldabréf ríkissjóðs fyrir um 346 milljónir evra (jafnvirði um 57 ma.kr.). Gjald dagar bréfanna eru á árunum 2011 og 2012. Viðskiptin voru niðurstaða útboðs meðal fjárfesta á skuldabréfum ríkissjóðs sem tilkynnt var um 15. apríl. Um var að ræða tvo skuldabréfaflokka, samtals að upphæð 1.250 milljónir evra (samtals 204 ma.kr.) að nafnvirði. Fyrir kaupun voru samtals um 800 milljónir evra (130 ma.kr.) útistandandi.

Hinn 16. maí breytti matsfyrirtækið Fitch horfum á lánshæfiseinkunn Ríkissjóðs Íslands úr neikvæðum í stöðugar.

Hinn 17. maí staðfesti matsfyrirtækið Standard & Poor's óbreytta lánshæfiseinkunn fyrir skuldbindingar Ríkissjóðs Íslands í erlendri mynt. Lánshæfiseinkunn langtímaskuldbindinga í innlendri mynt var lækkuð í BBB-.

Hinn 23. maí bauðst Seðlabankinn til að kaupa íslenskar krónur gegn greiðslu í erlendum gjaldeyri. Útboðið var liður í losun hafta á fjármagnsviðskiptum samkvæmt áætlun Seðlabankans um losun gjaldeyrishafta frá 25. mars 2011. Bauðst Seðlabankinn til að kaupa 15 ma.kr. gegn greiðslu í evrum. Markmið þessara fyrstu aðgerða í fyrri áfanga áætlunarinnar um losun gjaldeyrishafta var að stuðla að því að fjárfestar gætu selt krónueignir sínar með skipulögðum hætti, kysu þeir það.

Júní 2011

Hinn 3. júní samþykkti framkvæmdastjórn Alþjóðagjaldeyrissjóðsins fimmtu endurskoðun efnahagsáætlunar íslenskra stjórnvalda og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins. Jafnframt var samþykkt að sameina tvær síðustu endurskoðanirnar í eina. Með samþykkt framkvæmdastjórnarinnar varð sjötti áfangi lánafyrirgreiðslu sjóðsins til reiðu, að upphæð 140 milljónir SDR sem er jafnvirði tæplega 26 ma.kr.

Hinn 7. júní fór fram útboð á íslenskum krónum gegn greiðslu í erlendum gjaldeyri sem tilkynnt var um 23 maí. Tilhögun útboðsins var sú að öll samþykkt tilboð miðuðust við það gengi sem þau voru lögð inn á. Alls bárust tilboð að upphæð 61,13 ma.kr. og var tekið tilboðum fyrir 13,4 ma.kr. Meðalverð samþykkt tilboða var 218,89 kr. fyrir evru en lágmarksverð tilboða var 215 kr.

Hinn 9. júní gekk ríkissjóður frá samningum um útgáfu skuldabréfa að upphæð 1 milljarður Bandaríkjadala eða um 114 ma.kr. Bréfin bera

fasta vexti og eru gefin út til fimm ára á ávöxtunarkröfunni 4,993%. Kjörin jafngilda 3,20% álagi á vexti á millibankamarkaði. Fjárfestar sýndu útgáfunni mikinn áhuga og nam eftirspurn um 2 milljörðum Bandaríkjadala.

Hinn 10. júní 2011 samþykkti Alþingi lög nr. 64/2011, um breytingu á lögum nr. 65/2007, um losun gróðurhúsalofttegunda. Breytingin bindur í lög viðskiptakerfi Evrópusambandsins með losunarheimildir.

Hinn 10. júní samþykkti Alþingi lög nr. 78/2011, um breytingu á lögum nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki. Breytingarnar styrkja ráðstöfunarrétt kröfuhafa og slitastjórna á eignum, rétt kröfuhafa í öðru ríki gagnvart riftun, setja hæfniskröfur fyrir setu í slitastjórn, staðfesta eftirlitsrétt Fjármálaeftirlitsins gagnvart slitastjórnnum og skilanefndum og kveða á um skyldu þeirra til að kynna kröfuhöfum allar umtalsverðar ráðstafanir.

Hinn 10. júní samþykkti Alþingi ályktun nr. 42/139 um að skipuð skyldi nefnd til að rannsaka fall sparisjóðanna.

Hinn 11. júní samþykkti Alþingi lög nr. 70/2011, um breytingar á stjórn fiskveiða. Lögin auka heimildir til strandveiða og úthluta viðbótarafla í nokkrum tegundum gegn gjaldi. Frádráttur vegna byggðakvóta og strandveiða leggst framvegis að hluta á allar veiðiheimildir fremur en heimildir í viðkomandi fisktegund og í strandveiðum er þrengt að fjölskipaútgerðum. Byggðakvóti er aukinn, veiðigjald hækkað úr 9,5% í 13% af reiknaðri framlegð og 15% af því renna til sveitarfélaga.

Hinn 11. júní samþykkti Alþingi lög nr. 73/2011, sem lögfestu atriði í yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar vegna kjarasamninga í maí.

Hinn 11. júní samþykkti Alþingi lög nr. 81/2011, sem framlengdu tímabundna heimild Seðlabanka Íslands til að takmarka eða stöðva tiltekna flokka fjármagnshreyfinga og gjaldeyrisviðskipti vegna þeirra til 30. september 2011.

Hinn 14. júní tilkynnti Fjármálaeftirlitið að það hefði samþykkt samruna Avant hf. og SP fjármögnunar hf. við Landsbankann hf. undir nafni Landsbankans.

Hinn 15. júní ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að halda vöxtum bankans óbreyttum. Vextir á viðskiptareikningum fjármálafyrirtækja voru því áfram 3,25%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubrífum 4,0%, vextir á lánum gegn veði til sjö daga 4,25% og daglánavextir 5,25%.

Hinn 16. júní bauðst Seðlabankinn til að kaupa evrur gegn greiðslu í ríkisverðbréfum. Útboðið var liður í losun gjaldeyrishafta. Markmið aðgerðanna var að endurheimta þann gjaldeyri sem Seðlabankinn nýtti til kaupa á aflandskrónum í fyrra útboði og selja krónur aðilum sem tilbúnir voru til að eiga þær í a.m.k. fimm ár. Bauðst Seðlabankinn

til að kaupa 64 milljónir evra gegn greiðslu í ríkisbréfaflokknum RIKS 30 0701.

Hinn 23. júní greindi Þjóðskrá Íslands frá endurskoðun fasteignamats sem gildir við álagningu gjalda á árinu 2012. Heildarmat fasteigna á landinu hækkar um 6,8% og verður um 4.400 ma.kr. Heildarmat á íbúðarhúsnæði hækkar um 9%.

Hinn 24. júní tilkynnti Fjármálaeftirlitið að það hefði afturkallað starfsleyfi Sparisjóðsins í Keflavík vegna úrskurðar um slit sparisjóðsins.

Hinn 28. júní fór fram gjaldeyrisútboð sem tilkynnt var um 16. júní. Alls bárust tilboð að upphæð 71,8 milljónir evra og var tilboðum tekið að upphæð 61,74 milljónir evra. Útboðsverðið var ákveðið með þeim hætti að öll samþykkt tilboð voru boðin aðalmiðlurum á sama verði (e. single price) sem var ákvarðað 210,00 kr. fyrir hverja evru. Sem greiðslu fyrir gjaldeyrinn fengu kaupendur afhent ríkisverðbréf í flokknum RIKS 30 0701.

Júlí 2011

Hinn 4. júlí tilkynnti Fjármálaeftirlitið að stjórn þess hefði samþykkt reglur um kaupaukakerfi fjármálafyrirtækja eins og mælt var fyrir um með breytingum á lögum um fjármálafyrirtæki. Árlegur kaupuki má ekki vera hærrí en 25% af árslaunum án kaupauka og fresta skal greiðslu hluta kaupaukans um a.m.k. 3 ár. Bann er lagt við kaupauka án árangurstengingar.

Hinn 5. júlí kynnti sjávarútvegsráðherra ákvörðun sína um heildarafla á fiskveiðiárinu 2011/2012. Heimilaður þorskaflí er aukinn um 17 þúsund tonn, ýsuafli minnkaður um 5 þúsund tonn, karfaheimildir auknar um 12 þúsund tonn og heimildir alls um 32,5 þúsund tonn í þeim tegundum sem úthlutað var.

Hinn 6. júlí bauðst Seðlabankinn til að kaupa íslenskar krónur gegn greiðslu í erlendum gjaldeyri. Var útboðið liður í losun hafta á fjármagnsviðskiptum. Bauðst bankinn til að kaupa 15 ma.kr. gegn greiðslu í evrum.

Hinn 12. júlí tilkynnti Seðlabankinn niðurstöðu útboðs á gjaldeyri gegn greiðslu í íslenskum krónum sem kynnt var 6. júlí. Alls bárust tilboð að upphæð 52,2 ma.kr. og var tilboðum tekið fyrir 14,9 ma.kr. Lágmarksverð samþykktra tilboða var 215,00 kr. fyrir evru en meðalverð samþykktra tilboða var 216,33 kr. fyrir evru. Tilboðum sem voru yfir lágmarksverði var tekið að fullu en tilboð sem voru jafnhá lágmarksverði voru samþykkt hlutfallslega miðað við hlutfallið 44,0%.

Hinn 13. júlí var tilkynnt um samkomulag Byrs og Íslandsbanka um að bankinn leggi Byr til nýtt hlutafé og kaupí jafnframt hlut slitastjórnar Byrs og fjármálaráðuneytisins í sparisjóðnum. Fyrirtækin munu síðan sameinast undir merkjum Íslandsbanka að fengnu samþykki Samkeppniseftirlitsins og FME.

Hinn 14. júlí tilkynnti umboðsmaður Alþingis Seðlabanka Íslands að Hagsmunasamtök heimilanna (HH) teldu að reglur bankans nr. 492/2001, um verðtryggingu, skorti lagastoð. Samkvæmt 13. gr. vaxtalaga nr. 38/2001 bæri að verðbæta greiðslur af lánum en ekki höfuðstól eins og reglurnar kvæðu á um. Því teldu HH innheimtu fjármálastofnana á verðtryggðum kröfum óheimila. Í svarbréfi 30. ágúst benti Seðlabankinn á að reglurnar væru settar samkvæmt fyrirmælum í lögnum og að í framkvæmd væru greiðslur ætíð hinar sömu hvort sem farið væri eftir orðalagi laga eða reglna. Því gæti ekki verið um brot á lögætisreglunni að ræða.

Hinn 15. júlí gaf sjávarútvegsráðherra út reglugerð samkvæmt nýsettum lögum og hækkaði veiðigjald á ígildi þorskkílos um 6,44 krónur í 9,46 krónur. Áætlaðar tekjur ríkissjóðs af gjaldinu hækka úr 2,7 ma.kr. á ári í 4,5 ma.kr. Stafar hækkunin bæði af auknum aflaheimildum og hækkun veiðigjaldsins.

Hinn 21. júlí tilkynnti Fjármálaeftirlitið að það hefði afturkallað starfsleyfi Glitnis banka hf. og Kaupþings banka hf.

Hinn 26. júlí kom út ríkisreikningur fyrir árið 2010. Gjöld ríkissjóðs umfram tekjur námu 123 ma.kr. samborið við 139 ma.kr. árið 2009. Tekjur án vaxta hækkuðu um 13½% vegna hækkunar skatttekna. Gjöld hækkuðu um 4% milli ára og fóru 7½% fram úr fjárlögum. Ef litið er fram hjá vöxtum, lífeyrisskuldbindingu, töpuðum kröfum og öðru sem tengist efnahagsáfallinu 2008, lækkuðu gjöld um 3% að nafnvirði og nær 8% að raunvirði og stóðust fjárlög á þann mælikvarða.

Hinn 28. júlí var tilkynnt að Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf. hefði gengið frá sölu á 52,4% hlut í Sjóvá-Almennum tryggingum hf. í samræmi við kaupsamning frá 18. janúar 2011. Kaupandi er SF1 slhf., félag í umsjón Stefnis hf. Viðskiptin hafa hlotið samþykki Fjármálaeftirlitsins og Samkeppniseftirlitsins.

Ágúst 2011

Hinn 2. ágúst bauðst Seðlabanki Íslands til að kaupa alls 72 milljónir evra gegn greiðslu í ríkisverðbréfum. Útboðið var liður í losun hafta á fjármagnsviðskiptum, samanber áætlun Seðlabankans um losun gjaldreyrishafta frá 25. mars 2011. Markmið aðgerðanna var að endurheimta þann gjaldeyri sem Seðlabankinn nýtti til kaupa á krónum í fyrra útboði og selja krónur aðilum sem voru tilbúnir til að eiga þær í a.m.k. fimm ár.

Hinn 4. ágúst var greint frá því að EFTA-dómstóllinn hefði úrskurðað að íslenskum stjórnvöldum væri óheimilt að áskilja að starfsmenn, sem sendir eru tímabundið til Íslands, skuli njóta réttinda sem áskilin eru Íslendingum á íslenskum vinnumarkaði, ef réttindin eru umfram það sem greint er í tilskipun Evrópusambandsins um lágmarksvernd þessara starfsmanna.

Hinn 16. ágúst greindi Seðlabanki Íslands frá niðurstöðum gjaldeyrisútboðs sem lagt var fram 2. ágúst með útboðsfjárhæð 72 milljónir evra.

Alls bárust tilboð að upphæð 3,4 milljónir evra. Öllum tilboðum var tekið að fullu. Útboðsverðið var ákveðið með þeim hætti að öll samþykkt tilboð voru boðin aðalmiðlurum á sama verði, sem var ákvarðað 210,00 kr. fyrir hverja evru. Sem greiðslu fyrir gjaldeyrinn fengu kaupendur afhent verðtryggð ríkisverðbréf.

Hinn 17. ágúst ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að hækka vexti bankans um 0,25 prósentur. Vextir á viðskiptareikningum innlánsstofnana voru hækkaðir í 3,5%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum í 4,25%, vextir á lánum gegn veði til sjö daga í 4,5% og daglánavextir í 5,5%.

Hinn 26. ágúst samþykkti framkvæmdastjórn Alþjóðagjaldeyrissjóðsins sjöttu og síðustu endurskoðun efnahagsáætlunar íslenskra stjórnvalda og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins. Með samþykkt framkvæmdastjórnarinnar varð lokaáfangi lánaþingreiðslu sjóðsins til Íslands til reiðu, að upphæð 280 milljónir SDR sem er jafnvirði 51 ma.kr. Alls nam lánaþingreiðsla sjóðsins 1,4 milljörðum SDR eða 257 ma.kr. Að auki lánuðu Norðurlöndin og Pólland um 150 ma.kr. í tengslum við efnahagsáætlunina og veittu lántökurétt sem nam samtals um 160 ma.kr.

Hinn 31. ágúst var tilkynnt að samið hefði verið um að MP banki kaupi fyrirtækjaráðgjöf Sögu Fjárfestingarbanka.

Hinn 31. ágúst veitti Fjármálaeftirlitið Straumi IB hf. starfsleyfi sem lánaþingirtæki samkvæmt lögum um fjármálaþingirtæki.

September 2011

Hinn 1. september kynnti Arion banki óverðtryggð íbúðalán til 25 eða 40 ára. Lánin bera 6,45% vexti upp að 60% veðhlutfalli og eru þeir fastir fyrstu fimm árin. Vextir viðbótarlána upp að 80% veðhlutfalli bera 7,55% vexti. Vextir verða endurskoðaðir eftir fimm ár í takt við markaðsvexti. Viðskiptavinir geta þá haldið áfram, skipt um lánsform eða greitt lánið án sérstaks uppgreiðslugjalds. Aðrar bankastofnanir fylgdu fljótlega í kjölfarið og buðu hliðstæð, óverðtryggð lán.

Hinn 2. september samþykkti Alþingi lög nr. 103/2011, um breytingar á lögum um almannatryggingar og lögum um réttarstöðu starfsmanna við aðilaskipti að fyrirtækjum. Framlengt var til ársloka 2011 ákvæði um að lengja greiðslutímabil tekjutengdra bóta í hlutfalli við rétt til slíkra bóta miðað við fullt starf á móti nýttum bótarétti og kveðið svo á að aðili sem tekur við fyrirtæki taki yfir skyldur gagnvart starfsmönnum samkvæmt gildandi samningum. Breytingarnar tengdust aðkomu ríkisstjórnarinnar að kjarasamningum í maí.

Hinn 8. september gaf sjávarútvegsráðherra út 181 þúsund tonna upphafsheimildir fyrir loðnuveiðiskip á komandi vertíð.

Hinn 16. september samþykkti Alþingi lög nr. 119/2011, um breytingu á lögum nr. 161/2002, um fjármálaþingirtæki, með síðari breytingum (eigið fé, stóra áhættu, verðbréfun o.fl.). Megintilgangurinn með lög-

unum er að innleiða í íslenskan rétt ákvæði tilskipunar nr. 2009/111/EB, en einnig að gera smávægilegar breytingar á öðrum ákvæðum laganna, svo sem 4. mgr. 52. gr. um hæfi til að sitja í stjórn fjármála-fyrirtækja.

Hinn 17. september samþykkti Alþingi lög nr. 120/2011, um greiðsluþjónustu sem festa í lög evrópsku greiðsluþjónustutilskipunina nr. 2007/64/EB og setja heildstæð lög um greiðsluþjónustu. Markmið tilskipunarinnar er að skapa heildstætt, samræmt og nútímalegt regluverk um greiðsluþjónustu innan Evrópska efnahagssvæðisins. Í lögnum eru m.a. ítarleg ákvæði um réttindi og skyldur notenda og veitenda greiðsluþjónustu.

Hinn 17. september samþykkti Alþingi lög nr. 122/2011, um breytingu á lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Skerpt var á hæfniskröfum framkvæmdastjóra og stjórnarmanna og heimildir til að taka út séreignarsparnað rýmkaðar.

Hinn 17. september samþykkti Alþingi lög nr. 123/2011, um breytingu á lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Lífeyrissjóðir fá heimild til að eiga og reka íbúðarhúsnæði, stofna félög um rekstur íbúðarhúsnæðis eða semja við einkaaðila um slíkan rekstur.

Hinn 17. september samþykkti Alþingi lög nr. 127/2011, um breytingu á lögum um gjaldeyrismál, tollalögum og seðlabankalögum, og festi í lög reglur um gjaldeyrishöft sem Seðlabankinn hefur sett. Gert er ráð fyrir að höftin gildi til ársloka 2013 og gildistími tengdra ákvæða í tollalögum og Seðlabankalögum er framlengdur til sama tíma.

Hinn 17. september samþykkti Alþingi lög nr. 128/2011, um verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði og fagfjárfestasjóði. Fagfjárfestasjóðir eru með því felldir undir eldri lög sem ná þar með til allra sameiginlegra fjárfestingarsjóða. Löggin innleiða auk þess ákvæði tilskipunar 2007/16/EB um breytingar á tilskipun um sameiginlega fjárfestingu í framseljanlegum verðbréfum (UCITS). Aðrar helstu breytingar eru þrenging fjárfestingarheimilda, hert skilyrði fyrir rekstri sjóða og aukin upplýsingaskylda gagnvart viðskiptavinum.

Hinn 17. september samþykkti Alþingi lög nr. 134/2011, um breytingar á lögum um húsnæðismál, nr. 44/1998, með síðari breytingum. Með lögnum er Íbúðalánasjóði heimilað að bjóða óverðtryggð lán en í fyrri ákvæðum var kveðið svo á að ÍLS-verðbréf skyldu vera verðtryggð samkvæmt vísitölu neysluverðs. Breytingin kveður einnig á um að vextir af verðtryggðum ÍLS-verðbréfum skuli vera fastir allan lánstímann en að vextir af óverðtryggðum ÍLS-verðbréfum geti verið breytilegir.

Hinn 17. september samþykkti Alþingi sveitarstjórnarlög, nr. 138/2011. Helstu nýjungar í fjármálum sveitarfélaga eru þær að skil fjárhagsáætlana og ársreikninga verða fyrr en nú er og frávik frá fjárhagsáætlun krefjast viðauka við áætlunina. Samanlögð útgjöld sveitarsjóðs og

stofnana mega ekki vera meiri en reglulegar tekjur á hverjum þremur árum og samanlagðar skuldir og skuldbindingar mega ekki fara fram úr 150% af reglulegum tekjum. Sveitarfélög fá tíu ár til að laga sig að lögnum.

Hinn 21. september ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að halda vöxtum bankans óbreyttum. Vextir á viðskiptareikningum innlánsstofnana voru því áfram 3,5%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum 4,25%, vextir á lánum gegn veði til sjö daga 4,5% og daglánavextir 5,5%.

Hinn 26. september úrskurðaði Fjármálaeftirlitið að Íslandsbanki hf. væri hæfur til að fara með svo stóran (virkan) hlut í BYR hf. að BYR verði talið dótturfyrirtæki bankans.

Hinn 28. september tilkynnti Fjármálaeftirlitið að það hefði afturkallað innheimtuleyfi SPRON Factoring hf. og starfsleyfi Vaxta hf. - verðbréfamiðlunar, sem og starfsleyfi Landsbanka Íslands hf. (gamla Landsbankans) að hluta, þar sem kveðinn hefði verið upp úrskurður um slit bankans.

